

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ordonanță de urgență privind combaterea acțiunilor speculative și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Având în vedere că, în contextul economic și geopolitic actual, pentru a preîntâmpina eventuale situații de criză, penurii sau creșteri nejustificate ale prețurilor unor produse sau servicii considerate esențiale pentru sănătatea, siguranța și integritatea cetățenilor, este necesară completarea cadrului legislativ actual. Deși, în mod normal, economia de piață se bazează pe interacțiunea dintre cerere și ofertă, care determină prețurile bunurilor și serviciilor, în anumite situații bine justificate, precum de stare de mobilizare parțială sau totală a forțelor armate și stare de război, stare de asediu și stare de urgență, starea de alertă sau alte situații de criză stabilite explicit prin acte normative, este necesar ca statul să intervină pentru a asigura buna funcționare a economiei, în interesul cetățenilor săi,

Luând în considerare faptul că elementele descrise mai sus constituie împrejurări extraordinare care, în contextul prezentat, impun intervenția legislativă urgentă, în lipsa acesteia, existând riscul afectării bunei funcționări a pieței, dar și a prelungirii stării de incertitudine juridică cu impact negativ asupra posibilității de dezvoltare economică a întreprinderilor, a creșterii economice, a competitivității sau a capacității de inovare a companiilor, cu efecte negative asupra interesului public, este necesar ca acțiunile speculative să fie combătute prin măsurile cuprinse în prezenta ordonanță de urgență,

Astfel, prezentul proiect de act normativ are ca scop crearea unui cadru legislativ general care să asigure un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și buna funcționare a pieței interne, fiind reglementate aspecte referitoare la protejarea directă sau indirectă a consumatorilor împotriva unor majorări nejustificate de prețuri și disfuncționalități evidente ale pieței, în perioadele de stare de mobilizare parțială sau totală a forțelor armate și stare de război, stare de asediu și stare de urgență, stare de alertă sau alte situații de criză stabilite explicit prin acte normative,

De asemenea, având în vedere consecințele negative asupra mediului economic generate de actualul context existent la nivel național și internațional, precum și iminența apariției unor acțiuni de tip speculativ, de natură să destabilizeze, în lipsa adoptării, în regim de urgență, a unor măsuri corespunzătoare, echilibrul necesar bunei funcționări a economiei naționale, în beneficiul consumatorilor, este necesară adoptarea, în regim de urgență, a măsurilor cuprinse în prezentul proiect de act normativ,

În acest sens, prin măsurile cuprinse în proiectul de act normativ se urmărește prevenirea și stoparea unor asemenea consecințe, precum și asigurarea existenței unui cadru normativ caracterizat de previzibilitate, certitudine și securitate juridică, prin reglementarea concretă a mecanismului de combatere a acțiunilor speculative, în situațiile extraordinare expres prevăzute în proiectul de act normativ, cu scopul de a asigura protecția intereselor consumatorilor, buna funcționare a mecanismelor pieței și, în general, a economiei și asigurarea garanțiilor de protecție

a consumatorilor împotriva unor majorări nejustificate de prețuri și disfuncționalități evidente ale pieței,

Având în vedere faptul că aceste elemente reprezintă aspecte de natură să justifice încadrarea în ipoteza unei situații extraordinare, a cărei reglementare nu poate fi amânată și care reclamă adoptarea de urgență a prezentului proiect de act normativ, astfel încât să se evite situația în care, în contextul unor dezechilibre majore ale pieței și a unor acțiuni de tip speculativ, precum cele din perioada recentă, respectiv creșteri excesive și nejustificate ale prețurilor unor produse și/sau servicii și să existe certitudinea că mecanismele de intervenție în relația business to business și business to consumer sunt suficiente pentru intervenția rapidă în vederea restabilirii bunei funcționări a economiei,

Luând în considerare faptul că fenomenele economice negative precum cele anterior identificate pot constitui pericol public, prin amploarea și consecințele lor, fiind astfel necesară adoptarea unor măsuri urgente care să aibă ca scop stoparea unor asemenea fenomene,

Luând în considerare faptul că, în calitatea de reglementator al pieței, statul stabilește regulile de bună funcționare ale acesteia, garantând spiritul antreprenorial și transparența, și veghează la exercitarea cu bună-credință a drepturilor și a obligațiilor participanților la circuitul economic, sancționând atunci când se impune conduitele ilicite, precum și faptul că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, legiuitorul are nu numai dreptul, ci și obligația de a interveni, prin măsuri adecvate, în sensul prevenirii unor efecte negative ireversibile ori greu de înlăturat pentru întreg mediul economic, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, iar în contextul asigurării libertății economice, prevăzute de art. 45 din Constituție, statul are obligația să impună reguli de disciplina economică și să vegheze la securitatea circuitului civil, pentru a asigura acel climat de ordine și încredere la nivel economic,

În considerarea faptului că prin ordonanțe de urgență se poate realiza o conciliere între mai multe drepturi fundamentale pentru mai buna protecție a altor drepturi fundamentale, în măsura în care este vizată combaterea, în fapt, a afectării drepturilor fundamentale ale unui număr mult mai semnificativ de persoane,

Având în vedere că, în prezent, la nivel național, domeniul combaterii concurenței neloiale este reglementat de o serie de acte normative ce transpun directive europene (Legea nr. 158/2008 privind publicitatea înșelătoare și publicitatea comparativă, republicată, ce transpune prevederile Directivei 2006/114/CE, Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, ce transpune prevederile Directivei 2005/29/CE, Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, ce transpune prevederile directivei 2008/95/CE, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 25/2019 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate care constituie secrete comerciale împotriva dobândirii, utilizării sau divulgării ilegale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, ce transpune prevederile Directivei 2016/943/CE etc.), precum și de Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, act normativ revizuit anterior în două situații distincte, respectiv prin Legea nr. 298/2001 pentru modificarea și completarea Legii nr. 11/1991 privind combaterea concurenței

neloiale, publicată în Monitorul Oficial nr. 313/12.06.2001 și prin Ordonanța Guvernului nr. 12/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale și a altor acte în domeniul protecției concurenței, publicată în Monitorul Oficial nr. 586/6.08.2014, aprobată ulterior prin Legea nr. 117/2015 privind aprobarea OG nr. 12/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale și a altor acte în domeniul protecției concurenței. În ambele situații, cadrul de reglementare a fost consolidat, astfel încât actul normativ rezultat să includă recomandările formulate de către experții Băncii Mondiale, mediului juridic și economic, corespunzând principiilor Uniunii Europene. Autoritatea administrativă autonomă desemnată să gestioneze aplicarea prevederilor Legii nr. 11/1991, în limita competențelor stabilite în cuprinsul acestui act normativ, este Consiliul Concurenței,

Luând în considerare că, în contextul pandemic actual, generat de apariția virusului COVID – 19, activitatea economică a anumitor sectoare de interes (ex.: alimentar, farmaceutic) a cunoscut la nivel național, o serie de transformări și oscilații, care au dat naștere necesității reglementării cu precădere și în regim de urgență, a situațiilor în care apar frecvent decalaje semnificative de negociere și practici specifice, prin care anumite companii își folosesc poziția de piață în detrimentul altora,

Având în vedere și necesitatea asigurării bunei funcționalități a pieței produselor și serviciilor și a unui nivel adecvat de protecție a consumatorilor cu privire la practicile comerciale care pot aduce atingere intereselor economice ale acestora, în vederea garantării existenței unui mecanism care să asigure posibilitatea combaterii acțiunilor speculative ale operatorilor economici în situații excepționale, cum ar fi starea de urgență, starea de alertă, starea de mobilizare parțială sau totală a forțelor armate, starea de război, starea de asediu sau alte situații de criză identificate explicit prin acte normative, astfel că toate acestea pot duce la o destabilizare a pieței naționale,

Ținând cont de aceste aspecte și luând în considerare beneficiul public generat de stabilirea unui cadru legislativ corespunzător, care să asigure certitudine juridică, de natură să crească încrederea consumatorilor, în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul public general, precum și în considerarea faptului că, în practica de soluționare a practicilor de concurență neloială din ultimii ani, Consiliul Concurenței a identificat o serie de aspecte ce reclamă o reglementare suplimentară, în sensul clarificării și completării textului de lege, atât din perspectivă procedurală, cât și din perspectiva explicitării câmpului contravențional, fiind necesare o serie de completări și modificări ale actualului cadru legal, al combaterii concurenței neloiale.

Având în vedere că elementele descrise mai sus constituie împrejurări extraordinare care, în contextul prezentat, impun intervenția legislativă urgentă, în lipsa acesteia, existând riscul afectării bunei funcționări a pieței, dar și a prelungirii stării de incertitudine juridică cu impact negativ asupra posibilității de dezvoltare economică a întreprinderilor, a creșterii economice, a competitivității sau a capacității de inovare a companiilor, cu efecte negative asupra interesului public,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Capitolul I Obiectul și domeniul de reglementare

Art. 1

(1) În scopul asigurării unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor și a unei bune funcționări a pieței interne, prin prezenta ordonanță de urgență sunt reglementate aspecte referitoare la protejarea directă sau indirectă a consumatorilor în perioadele de stare de mobilizare parțială sau totală a forțelor armate și stare de război, stare de asediu și stare de urgență, stare de alertă sau alte situații de criză stabilite explicit prin acte normative emise de Parlamentul sau Guvernul României.

(2) În vederea punerii în aplicare a prevederilor alin. (1), Guvernul României, stabilește, prin hotărâre, la propunerea Ministerului Economiei și a ministerului/instituției de resort, produsele, categoriile de produse sau serviciile apreciate ca fiind esențiale în raport de specificul situațiilor prevăzute la alin. (1) și care sunt considerate în situație de risc speculativ ce pot afecta buna funcționare a economiei sau bunăstarea consumatorului. Hotărârea va fi emisă pentru o perioadă de 6 luni, care poate fi prelungită, succesiv, prin hotărâre, pentru durate de câte cel mult 3 luni, cât timp persistă împrejurările care au determinat adoptarea respectivei hotărâri și detaliază criteriile de evaluare potrivit alin. (5), procedura de analiză, aplicare și colaborare dintre Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, Consiliul Concurenței, Agenția Națională de Administrare Fiscală și alte autorități și instituții publice, precum și procedura prin care pot fi consultate structurile asociative reprezentative ale mediului de afaceri sau ale consumatorilor.

(3) Noțiunea de risc speculativ vizează acele situații în care pot apărea majorări nejustificate de prețuri sau poate exista un dezechilibru major între cerere și ofertă pe piață, identificate de Agenția Națională de Administrare Fiscală în urma unor evaluări realizate în urma controalelor efectuate potrivit atribuțiilor sale prevăzute în Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, precum și de alte autorități sau instituții publice în funcție de aria de competență, din oficiu sau la sesizarea structurilor asociative reprezentative ale mediului de afaceri sau ale consumatorilor.

(4) Pentru produsele, categoriile de produse sau serviciile identificate potrivit prevederilor alin. (2), constituie acțiuni speculative:

- a) practicarea unor prețuri nejustificat de mari;
- b) limitarea, în mod nejustificat, a producției sau a vânzărilor;
- c) acumularea de mărfuri de pe piața externă sau internă în scopul creării unui deficit pe piața românească și revânzării lor ulterioare la un preț crescut în mod nejustificat.

(5) Pentru perioada stabilită în hotărârea Guvernului prevăzută la alin. (2), în vederea evaluării acțiunilor speculative prevăzute la alin. (4), sunt avute în vedere următoarele criterii: marjele de

profit sau adaosurile comerciale pentru produsul sau serviciul respectiv, pentru a analiza o majorare disproporționată a prețurilor față de cheltuieli; nivelul prețului de vânzare comparativ cu prețurile practicate în ultimele 12 luni sau, după caz, pentru produse/servicii sezoniere, în perioadele similare ale ultimilor 3 ani, fără ca diferențele să fie justificate obiectiv; creșterea artificială a costurilor de producție, inclusiv salariale, pentru a masca o creștere nejustificată a prețului produsului/serviciului final; distribuția produselor printr-un lanț care cuprinde mai mulți intermediari decât în mod uzual, fără ca acesta să sufere vreo transformare, cu scopul de majorare a prețului; limitarea nejustificată a producției sau a vânzărilor, care a avut ca efect stoparea/diminuarea semnificativă a aprovizionării pieței interne în lipsa unor factori economici sau de altă natură care să justifice o astfel de limitare/stopare; mărirea stocurilor, într-o anumită perioadă, comparativ cu nivelul mediu al stocurilor existent în ultimele 12 luni sau, după caz, pentru produse/servicii sezoniere, în perioadele similare ale ultimilor 3 ani, fără ca diferențele să fie justificate obiectiv.

Art. 2

(1) Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor va pune în aplicare dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență în situația în care faptele prevăzute la art. 1 alin. (4) vizează în mod direct consumatorul, persoana fizică, în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare. În cazul săvârșirii faptelor care constituie acțiuni speculative potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (4) față de alte întreprinderi, competența de instrumentare și aplicare a sancțiunilor contravenționale corespunzătoare aparține Consiliului Concurenței, în condițiile Legii nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Cele două autorități vor colabora și vor face schimb de informații cu privire la posibilele încălcări identificate, în vederea aplicării prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică atunci când faptele identificate sunt săvârșite în asemenea condiții încât să reprezinte practici anticoncurențiale prevăzute de Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și/sau art. 101 sau 102 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

Art. 3

(1) La cererea Guvernului României, transmisă prin adresă semnată de Primul Ministru, formulată în situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1), Consiliul Concurenței, în aplicarea dispozițiilor art. 34 alin. (3) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, va putea însoți, în vederea acordării asistentei de specialitate prin inspectorii de concurență desemnați, alte autorități și instituții publice în exercitarea atribuțiilor de control ale acestora. Dispozițiile prezentului alineat nu sunt incidente în situațiile în care temeiurile de fapt ale solicitării menționate anterior sunt investigate de autoritatea de concurență ca practici anticoncurențiale privind produsele sau serviciile prevăzute la art. 1 alin. (2), în temeiul prevederilor Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a prevederilor art. 101 și 102 Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

(2) Ulterior adoptării Hotărârii de Guvern prevăzute la art. 1 alin. (2), fără a aduce atingere aplicării dispozițiilor art. 5 și 6 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a prevederilor art. 101 și 102 Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, Consiliul Concurenței va putea declanșa o cercetare aprofundată în conformitate cu prevederile Regulamentului privind procedura de constatare și sancționare a practicilor de concurență neloială, cu privire la posibila incidență a art. 1 alin. (4).

Art. 4

(1) Agenția Națională de Administrare Fiscală va pune la dispoziția Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor și Consiliului Concurenței, cu celeritate, în vederea îndeplinirii atribuțiilor legale specifice ale acestora, datele necesare solicitate cu privire la întreprinderile care desfășoară activitate pe teritoriul României, pe care le are la dispoziție sau pe care le-a obținut în urma controalelor efectuate potrivit atribuțiilor sale prevăzute în Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Mecanismul de colaborare va fi prevăzut prin Ordin comun al Președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor și Președintelui Consiliului Concurenței, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, care va cuprinde modalitatea de schimb obligatoriu de date, interoperabilitatea cu bazele de date ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu respectarea principiilor protecției datelor cu caracter personal prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, cunoscut și ca GDPR (General Data Protection Regulation).

Capitolul II Dispoziții privind modificarea și completarea unor acte normative

Art. 5

Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 30 ianuarie 1991, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 1

(1) Prezenta lege are drept scop asigurarea unei concurențe loiale, cu respectarea uzanțelor cinstite și a principiului general al bunei-credințe, pentru protejarea interesului legitim public și/sau privat, prin aplicarea normelor de drept contravențional, penal sau civil, după caz.

(2) Întreprinderile au obligația să acționeze cu respectarea uzanțelor cinstite, în conformitate cu principiul general al bunei - credințe și cu prezenta lege.

(3) Dispozițiile prezentei legi se aplică întreprinderilor și persoanelor fizice, române sau străine, care săvârșesc practici de concurență neloială.”

2. Articolul 1¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

“ **Art. 1¹**

În înțelesul legii, expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *concurență loială* - situația de piață, în care fiecare întreprindere încearcă să obțină vânzări, profit și/sau cota de piață, oferind cea mai bună combinație practică de prețuri, calitate și servicii conexe, cu respectarea uzanțelor cinstite și a principiului general al bunei-credințe;

b) *practici comerciale* - acțiunea, omisiunea, demersul sau comunicarea comercială a unei întreprinderi, realizată în legătură directă cu producerea, furnizarea, promovarea și comercializarea unui produs sau a unui serviciu;

c) *uzanțe cinstite* - ansamblu de practici sau reguli general recunoscute care se aplică în relațiile comerciale dintre întreprinderi, în scopul prevenirii încălcării drepturilor și intereselor legitime private ale acestora;

d) *poziție superioară de negociere* - situația în care se află o întreprindere care nu deține o poziție dominantă conform prevederilor art. 6 alin. (3) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, situație determinată de caracteristici ale pieței, în măsură să favorizeze apariția unor dezechilibre semnificative generate de factori precum structura specifică a lanțului de producție sau de distribuție, vulnerabilitatea față de factori externi, perisabilitatea sau sezonabilitatea și de relația specifică dintre aceasta și alte întreprinderi care desfășoară activitate pe piețe diferite, relație analizată în baza următoarelor criterii cumulative:

1. existența unui raport dezechilibrat de forțe, ca urmare a unor elemente precum cota de piață sau notorietatea mărcii;

2. importanța relației comerciale pentru activitatea celeilalte întreprinderi, ca urmare a unor elemente precum ponderea semnificativă a vânzărilor sau a achizițiilor sale în activitatea celeilalte întreprinderi, rolul critic al produselor sau serviciilor sale pentru derularea activității celeilalte întreprinderi sau existența unor investiții semnificative din partea acesteia din urmă, realizate în vederea onorării raporturilor comerciale stabilite;

3. absența unei soluții alternative echivalente pentru cealaltă întreprindere.

e) *secret comercial* - informațiile care îndeplinesc cumulativ următoarele cerințe:

1. sunt secrete în sensul că nu sunt, ca întreg sau astfel cum se prezintă sau se articulează elementele acestora, cunoscute la nivel general sau ușor accesibile persoanelor din cercurile care se ocupă, în mod normal, de tipul de informații în cauză;

2. au valoare comercială prin faptul că sunt secrete;

3. au făcut obiectul unor măsuri rezonabile, în circumstanțele date, luate de către persoana care deține în mod legal controlul asupra informațiilor respective, pentru a fi păstrate secrete;

f) *deținătorul secretului comercial* - orice persoană fizică sau juridică care deține controlul legal asupra unui secret comercial;

g) *întreprindere* - definită conform art. 2 alin. (2) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

h) *angajat* – persoană fizică ce a avut sau are calitatea de salariat, reprezentant sau colaborator extern al unei întreprinderi;

- i) *sesizare* – petiție/reclamație formulată în scris de către o persoană fizică sau juridică având ca obiect posibile practici de concurență neloială;
- j) *informații confidențiale* – orice informații, altele decât secretele comerciale, a căror dezvăluire neautorizată este de natură să producă daune unei întreprinderi.”

3. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 2

(1) Constituie concurență neloială, în sensul prezentei legi, și sunt interzise următoarele practici comerciale ale întreprinderii și/sau ale angajatului care contravin uzanțelor cinstite și principiului general al bunei - credințe și care produc sau sunt susceptibile să producă prejudicii altor întreprinderi, după cum urmează:

- a) denigrarea unei întreprinderi concurente sau a produselor/serviciilor sale, de natură să îi lezeze interesele legitime, realizată prin comunicarea ori răspândirea de către o altă întreprindere sau un fost sau actual angajat, de informații care nu corespund realității;
- b) deturnarea clientelei unei întreprinderi concurente de către un fost sau actual angajat, prin folosirea unor informații despre care acesta avea cunoștință la momentul săvârșirii faptei că reprezintă secrete comerciale sau informații confidențiale și a căror dezvăluire poate dăuna semnificativ intereselor acelei întreprinderi;
- c) discreditarea activității unei întreprinderi concurente sau a produselor și serviciilor sale, realizată de către o altă întreprindere sau un fost sau actual angajat, prin recurgerea la acțiuni menite să atragă pierderea bunei reputații sau a credibilității acesteia, prin alte mijloace decât cele prevăzute la lit. a);
- d) orice alte practici comerciale care contravin uzanțelor cinstite și principiului general al bunei-credințe și care produc sau pot produce pagube concurenților.

(2) În perioadele de stare de mobilizare parțială sau totală a forțelor armate și stare de război, stare de asediu și stare de urgență, stare de alertă sau alte situații de criză stabilite explicit prin acte normative, pentru produsele, categoriile de produse sau serviciile stabilite ca fiind în situație de risc speculativ prin hotărâre de Guvern, sunt interzise practicile de concurență neloială care contravin uzanțelor cinstite și principiului general al bunei credințe, săvârșite de întreprinderi față de alte întreprinderi, care constau în: practicarea unor prețuri nejustificat de mari, limitarea în mod nejustificat a producției sau a vânzărilor, acumularea de mărfuri de pe piața externă sau internă în scopul creării unui deficit pe piața românească și revânzării lor ulterioare la un preț crescut în mod nejustificat.

(3) Este, de asemenea, practică de concurență neloială care contravine uzanțelor cinstite și principiului general al bunei credințe, exploatarea poziției superioare de negociere a unei întreprinderi față de o altă întreprindere cu care s-a aflat sau se află într-o relație comercială de natură să îi producă acesteia din urmă un prejudiciu semnificativ și să fie de natură să afecteze concurența normală de pe piață, realizată prin acțiuni sau inacțiuni precum: refuzul nejustificat de a furniza sau de a cumpăra bunuri sau servicii, nerespectarea clauzelor contractuale privind plata, furnizarea sau achiziția, impunerea unor condiții nejustificat de oneroase sau discriminatorii față de obiectul contractului sau modificarea ori încetarea nejustificată a relațiilor comerciale cu

întreprinderea parteneră.

(4) Prevederile alin. (2) nu se aplică atunci când faptele identificate sunt săvârșite în asemenea condiții încât să reprezinte practici anticoncurențiale prevăzute de Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și/sau art. 101 sau 102 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.

(5) Prevederile alin. (3) nu se aplică domeniului reglementat de prevederile Legii nr. 321/2009 privind comercializarea produselor alimentare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și nici domeniului reglementat de prevederile Legii nr. 81/2022 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar.”

4. Articolul 3¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 3¹

(1) Consiliul Concurenței constată și sancționează practicile de concurență neloială în limita competențelor prevăzute de prezenta lege, din oficiu sau la sesizare, atunci când în cauză există un interes public constând într-o afectare a bunei funcționări a pieței.

(2) Consiliul Concurenței evaluează măsura în care o posibilă practică de concurență neloială, afectează interesul public potrivit următoarelor criterii: gradul ridicat de pericol social, importanța sau dimensiunea sectorului economic vizat, numărul de întreprinderi implicate în săvârșirea faptei, numărul de întreprinderi afectate sau durata practicii de concurență neloială.

(3) În cazul în care Consiliul Concurenței apreciază că nu este îndeplinit niciunul dintre criteriile prevăzute la alin. (2) va comunica autorului sesizării decizia de a nu interveni, motivată de lipsa interesului public, în termen de 45 de zile de la data la care sesizarea este considerată completă.

(4) În vederea evaluării practicilor de concurență neloială autorii sesizărilor trebuie să furnizeze indiciile și, în măsura în care le sunt disponibile, elementele de probă, în legătură atât cu posibila practică de concurență neloială, interesul legitim, cât și prejudiciul produs sau iminența producerii acestuia, precum și toate informațiile necesare analizei cazului, solicitate de către Consiliul Concurenței, sesizarea fiind completă la data primirii tuturor documentelor și informațiilor.

(5) În cazul în care Consiliul Concurenței constată că sesizarea este incompletă și autorul acesteia nu o completează în termenul acordat de către autoritatea de concurență, sesizarea se consideră a fi retrasă, urmând a fi instrumentată din oficiu dacă există suficient teme.

(6) În situația în care Consiliul Concurenței constată că practicile sesizate nu intră sub incidența legii, va răspunde în scris în termen de 30 de zile de la data la care sesizarea este considerată completă.

(7) În cazul în care Consiliul Concurenței apreciază că o posibilă practică de concurență neloială afectează interesul legitim public, dispune efectuarea unei cercetări aprofundate cu privire la aceasta, prin ordin al Președintelui Consiliului Concurenței, ce poate fi contestat numai odată cu decizia prin care se finalizează cercetarea aprofundată. Ordinul se comunică autorului sesizării și întreprinderilor care fac obiectul cercetării aprofundate.

(8) În urma efectuării cercetării aprofundate prevăzute la alin. (7), Consiliul Concurenței poate constata prin decizie săvârșirea practicii de concurență neloială, dispune interzicerea acesteia, dacă mai este în derulare și aplică amenzi pentru contravențiile prevăzute la art. 4 alin. (1) din prezenta

lege. Decizia Consiliului Concurenței va fi motivată și comunicată părților în termen de maximum 60 de zile de la deliberare.

(9) Consiliul Concurenței poate impune, prin decizie, pe o perioadă determinată, orice măsură interimară pe care o consideră necesară, înainte de finalizarea cercetării aprofundate, în caz de urgență determinată de riscul unui prejudiciu grav și ireparabil, în cazul în care constată, la o primă evaluare, existența unor fapte prohibite expres de lege și care trebuie eliminate fără întârziere. Înainte de luarea unei măsuri interimare, părțile implicate pot prezenta în scris punctul lor de vedere. Consiliul Concurenței va stabili, prin instrucțiuni, condițiile, termenele și procedura pentru adoptarea de măsuri interimare.

(10) Deciziile Consiliului Concurenței emise în temeiul prezentei legi pot fi atacate în contencios administrativ la Curtea de Apel București, în termen de 30 de zile de la comunicare. Sentința va fi pronunțată fără drept de apel, împotriva ei putând fi declarat recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție

(11) În cazul în care, la finalizarea cercetării aprofundate, se constată că aceasta nu a condus la descoperirea unor dovezi suficiente pentru încălcarea legii, care să justifice impunerea de măsuri sau sancțiuni, Consiliul Concurenței va decide închiderea acesteia.”

5. Articolul 3² se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 3²

(1) Consiliul Concurenței va stabili prin regulament procedura de constatare și sancționare a practicilor de concurență neloială și va emite instrucțiuni și orientări pentru punerea în aplicare a prezentei legi, care se aprobă prin Ordin emis de Președintele Consiliului Concurenței ce va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Deciziile Consiliului Concurenței rămase definitive, prin care se constată și, după caz, se sancționează practicile de concurență neloială, au caracter probator cu privire la săvârșirea acestora pentru instanța de judecată investită cu soluționarea acțiunilor în despăgubire pentru prejudiciile cauzate de respectivele practici de concurență neloială.”

6. Articolul 3³ se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 3³

(1) Deciziile adoptate de către Consiliul Concurenței prin care se aplică sancțiuni contravenționale constituie titluri executorii, fără vreo altă formalitate, în termen de 30 de zile de la comunicarea acestora.

(2) Deciziile adoptate de către Consiliul Concurenței se publică pe pagina de internet a instituției, ținându-se seama de interesele legitime ale întreprinderilor în cauză, astfel încât secretul comercial să nu fie divulgat, inclusiv cu respectarea principiilor protecției datelor cu caracter personal.”

7. Articolul 3⁴ se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 3⁴

(1) Inspectorii de concurență pot solicita întreprinderilor, angajaților, autorităților și instituțiilor publice, precum și țărilor care dețin date relevante, informațiile și documentele care le sunt necesare pentru instrumentarea cazurilor de practici de concurență neloială și pot intervieva, cu excepția inspectorilor de concurență debutanți, orice persoană care a consimțit acest lucru, indicând temeiul legal, scopul, termenele, precum și sancțiunile prevăzute de lege.

(2) În vederea identificării posibilelor practici de concurență neloială ale întreprinderilor, precum și pentru identificarea uzanțelor cinstite existente în relațiile dintre acestea în diverse sectoare economice, Consiliul Concurenței poate efectua analize preliminare, în realizarea cărora poate solicita date și documente de la orice persoană fizică sau juridică ce ar putea deține informații relevante, indicând temeiul legal, scopul, termenele precum și sancțiunile prevăzute de lege.

(3) Informațiile colectate potrivit prevederilor alin. (1) și (2) pot fi folosite numai în scopul aplicării legislației în domeniul concurenței.

(4) În scopul constatării și sancționării practicilor de concurență neloială, potrivit competențelor sale, Consiliul Concurenței utilizează instrumentele investigative și aplică procedurile prevăzute la art. 36 – 40 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”

8. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 4

(1) Constituie contravenții săvârșirea practicilor de concurență neloială care afectează interesul public, prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) - c), alin. (2) și alin. (3) și se sancționează după cum urmează:

a) amendă de la 50.000 lei la 500.000 lei pentru contravențiile săvârșite de persoane juridice;

b) amendă de la 5.500 lei la 11.000 lei pentru contravențiile săvârșite de persoane fizice.

(2) În cazul în care persoanele fizice sau juridice recunosc, în mod expres, săvârșirea practicilor de concurență neloială prevăzute la art. 2, care afectează interesul public, în termen de 30 de zile de la comunicarea concluziilor rezultate în urma cercetării aprofundate, termen acordat pentru exprimarea punctului de vedere cu privire la faptele imputate, autoritatea de concurență poate aplica o reducere a amenzii cu un procent cuprins între 10% și 20 % din amenda finală. Termenul acordat pentru exprimarea punctului de vedere cu privire la faptele imputate în cazul contravenției prevăzute la art. 2 alin. (2) și, implicit, pentru recunoașterea faptei, este de 7 zile.

(3) Exercițarea de către persoanele fizice sau juridice a acțiunii în anulare a deciziei Consiliului Concurenței, în privința aspectelor care fac obiectul recunoașterii, atrage pierderea beneficiului prevăzut la alin. (2), referitor la reducerea cuantumului amenzii. La solicitarea Consiliului Concurenței, instanța va soluționa acțiunea în anulare înlăturând beneficiul reducerii acordat pentru recunoaștere și va stabili amenda în consecință.

(4) Constituie contravenție următoarele fapte săvârșite de către persoane fizice sau juridice:

a) furnizarea de informații inexacte, incomplete sau care induc în eroare ori de documente incomplete sau nefurnizarea informațiilor și documentelor solicitate potrivit prevederilor art. 3⁴;

b) furnizarea de informații, documente, înregistrări și evidențe într-o formă incompletă în timpul inspecțiilor desfășurate;

c) refuzul nejustificat al întreprinderilor de a se supune inspecțiilor desfășurate potrivit prevederilor art. 3⁴ alin. (4);

d) nerespectarea măsurilor impuse de către Consiliul Concurenței prevăzute la art. 3¹ alin. (8) și (9);

(5) Săvârșirea de către întreprinderi a contravențiilor prevăzute la alin. (4) se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei. În cazul autorităților și instituțiilor publice amenda va fi stabilită în intervalul de 5.000 lei – 50.000 lei.

(6) Săvârșirea de către persoanele fizice a contravențiilor prevăzute la alin. (4) se sancționează cu amendă de la 600 lei la 2.500 lei.

(8) În cazul nerespectării măsurilor prevăzute la art. 3¹ alin. (8) și (9), Consiliul Concurenței poate obliga persoanele juridice la plata unor amenzi cominatorii în cuantum de 5.000 lei, pentru fiecare zi de întârziere. În cazul persoanelor fizice amenda cominatorie este în sumă de 500 lei pentru fiecare zi de întârziere.”

9. Articolul 4¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 4¹

(1) Individualizarea sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute la art. 4 se face ținând seama de gravitatea și durata faptei, cu respectarea principiului eficacității, proporționalității și al efectului disuasiv al sancțiunii aplicate. Prin instrucțiuni adoptate de către Consiliul Concurenței se stabilesc și celelalte elemente în funcție de care se face individualizarea sancțiunilor, precum:

a) veniturile totale anuale ale întreprinderii realizate pe teritoriul României, veniturile realizate la nivelul unui punct de lucru sau alte tipuri de venituri;

b) circumstanțele atenuante și agravante;

c) capacitatea întreprinderii de a plăti amenda;

d) majorarea specifică pe care o poate stabili Consiliul Concurenței în realizarea efectului disuasiv.

(2) Prin excepție de la prevederile art. 13 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, aplicarea sancțiunilor contravenționale prevăzute la art. 4 se prescrie în termen de 3 ani de la data săvârșirii contravențiilor. În cazul contravențiilor continue sau continuate, prescripția începe să curgă de la data încetării ultimului act sau fapt de concurență neloială în cauză.

(3) Orice act de procedură întreprins de către Consiliul Concurenței în scopul analizei preliminare sau în scopul cercetării aprofundate a unei încălcări a legii precum solicitări de informații, în scris, ordin al președintelui Consiliului Concurenței de declanșare a unei cercetări aprofundate, desfășurarea de inspecții, comunicarea concluziilor analizei, întrerupe cursul termenelor de prescripție prevăzute la alin. (2). Întreruperea termenului de prescripție produce efect de la data comunicării acțiunii întreprinse de către Consiliul Concurenței, făcută către cel puțin o persoană fizică sau juridică care a participat la săvârșirea încălcării legii.

(4) Constatarea și sancționarea contravențiilor prevăzute la art. 4 alin. (1) și (4) lit. a) și d) se realizează prin decizie a Consiliului Concurenței.

(5) Constatarea și sancționarea contravențiilor prevăzute la art. 4 alin. (4) lit. b) și c) revin inspectorilor de concurență, cu excepția inspectorilor de concurență debutanți.

- (6) Contravențiilor prevăzute de prezenta lege nu li se aplică prevederile art. 22 alin. (2) din Legea nr. 203/2018 privind măsuri de eficientizare a achitării amenzilor contravenționale.
- (7) Contravențiilor prevăzute la art. 4 alin. (1) și (4) lit. a) și d) nu li se aplică prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.
- (8) Contravențiilor prevăzute la art. 4 alin. (4) lit. b) și c) li se aplică prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor aprobată cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art. 5 – 7, art. 28 alin. (1) și art. 29.
- (9) Cuantumul amenzilor contravenționale prevăzute de prezenta lege poate fi actualizat prin hotărâre a Guvernului, în funcție de rata inflației.
- (10) Prin derogare de la prevederile art. 32 alin. (1) și art. 34 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, împotriva proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor prevăzute de prezenta lege se poate introduce plângere la Judecătoria Sectorului 1 București, în termen de 15 zile de la comunicare. Hotărârea instanței poate fi atacată cu recurs ce se soluționează de secția de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului București.”

10. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 7

- (1) Orice persoană care are un interes legitim privat se poate adresa direct instanțelor de judecată competente pentru încetarea și interzicerea practicilor de concurență neloială, pentru acoperirea prejudiciilor patrimoniale și morale suferite ca urmare a acestora, fără a fi necesară parcurgerea vreunei formalități în fața Consiliului Concurenței.
- (2) Acțiunile izvorând dintr-o practică de concurență neloială sunt de competența tribunalului locului săvârșirii faptei sau în a căruia rază teritorială se găsește sediul pârâtului; în lipsa unui sediu este competent tribunalul domiciliului pârâtului.
- (3) În vederea prevenirii unei pagube iminente, instanțele judecătorești competente pot dispune, în procedură de urgență, în cazul în care constată, la o primă evaluare, existența unor practici de concurență neloială, încetarea, respectiv interzicerea acestora până la soluționarea cauzei.
- (4) Instanța, la cererea reclamantului, poate dispune, pe cheltuiala autorului încălcării, măsura publicării, integrale sau parțiale, a hotărârii judecătorești cu privire la o practică de concurență neloială, într-un ziar de largă circulație, disponibil atât în format fizic, cât și în format digital.
- (5) În scopul soluționării pe cale amiabilă a diferendelor dintre părți, izvorând din încălcarea dispozițiilor prezentei legi, și fără a aduce atingere dreptului acestora de a sesiza Consiliul Concurenței, părțile pot recurge la procedura medierii, conform prevederilor Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare.
- (6) Orice încercare de a se ajunge la un acord prin mediere cu privire la soluționarea diferendelor dintre părți nu afectează drepturile acestora de a iniția acțiuni în justiție în orice moment înainte de procesul de mediere, pe parcursul său sau după ce acesta a luat sfârșit.”

11. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 8

Acțiunea penală în cazurile prevăzute la art. 5 se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, la sesizarea camerei de comerț și industrie teritoriale sau a altei organizații profesionale.”

Art. 6

Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 28 martie 2007, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La art. 4, după alin. (3), se introduc două noi alineate, alin. (4) și (5), având următorul cuprins:

”(4) În perioadele de stare de mobilizare parțială sau totală a forțelor armate și stare de război, stare de asediu și stare de urgență, stare de alertă sau alte situații de criză stabilite explicit prin acte normative, pentru produsele, categoriile de produse sau serviciile stabilite ca fiind în situație de risc speculativ prin hotărâre de Guvern, sunt interzise faptele unor întreprinderi față de consumatorul persoană fizică care constau în: practicarea unor prețuri nejustificat de mari, limitarea în mod nejustificat a producției sau a vânzărilor, acumularea de mărfuri de pe piața externă sau internă în scopul creării unui deficit pe piața românească și revânzării lor ulterioare la un preț crescut în mod nejustificat.

(5) Prevederile cuprinse la alin. (4) nu se aplică atunci când faptele identificate sunt săvârșite în asemenea condiții încât să reprezinte practici anticoncurențiale prevăzute de Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și/sau art. 101 sau 102 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene.”

2. La alineatul (1) al articolului 50, după litera f), se introduce o nouă literă, lit. g), având următorul cuprins:

g) încălcarea dispozițiilor art. 4 alin. (4), cu amendă contravențională de la 50.000 lei la 500.000 lei.

3. La art. 50, după alin. (2), se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

”(3) Individualizarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. g) se face ținând seama de gravitatea și durata faptei, cu respectarea principiului eficacității, proporționalității și al efectului disuasiv al sancțiunii aplicate. Prin instrucțiuni adoptate de către Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor se stabilește mecanismul de individualizare și aplicare, precum și celelalte elemente în funcție de care se face individualizarea sancțiunilor, precum:

- a) veniturile totale anuale ale întreprinderii realizate pe teritoriul României, veniturile realizate la nivelul unui punct de lucru sau alte tipuri de venituri;
- b) circumstanțele atenuante și agravante;
- c) capacitatea întreprinderii de a plăti amenda;

d) majorarea specifică pe care o poate stabili Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor în realizarea efectului disuasiv.”

4. După art. 58 se introduce un nou articol, art. 58¹, cu următorul cuprins:

“Art. 58¹

(1) În aplicarea art. 4 alin. (4), pentru limitarea prejudicierii consumatorilor, agentul constator poate propune următoarele măsuri:

- a) revenirea la prețul de vânzare de pe site-ul comerciantului practicat anterior acțiunii speculative într-un termen de maxim 24 de ore sau oprirea de la comercializare;
- b) revenirea la prețul de vânzare la punctul de lucru controlat, practicat anterior acțiunii speculative, în termen de 24 de ore de la comunicarea documentului de control sau oprirea de la comercializare.”

(2) Contravenției prevăzute la art. 50 alin. (1) lit. g) îi sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art. 28 alin (1).

(3) Prin derogare de la prevederile art. 13 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, pentru contravenția prevăzută la art. 50 alin. (1) lit. g), termenul de prescripție a constatării și aplicării sancțiunii contravenționale este de 3 ani de la data săvârșirii faptei.

(4) Prevederile art. 51 alin. (7) și art. 56 se aplică în mod corespunzător.”

Capitolul III Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 7

(1) Dispozițiile art. 5 pct. 3, 8 și 9 și art. 6 intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În termen de 60 zile de la intrarea în vigoare a dispozițiilor art. 5, Consiliul Concurenței va modifica în mod corespunzător Regulamentul privind procedura de constatare și sancționare a practicilor de concurență neloială pus în aplicare prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 561/2014, cu modificările ulterioare.

Art. 8

Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 30 ianuarie 1991, cu modificările și completările ulterioare și cele aduse prin prezenta ordonanță de urgență, se va republica după aprobarea acesteia prin lege, dându-se textelor o nouă numerotare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ